

A HETEROGNATHÁK EGY ÚJ ALAKJA HAZÁNKBAN.

Dr. TÖMÖSVÁRY ÖDÖN-től.

(Három ábrával.)

Hazánk faunájának Myriopodái között a Heterognathák alrendjét képező fajokat, nevezetesen a *Polyxenus laurus*, *Pauropus Huxleyi* és a *Trachypauropus glomerioides* fajokat, már egy alkalommal ismertettem,* hol egyúttal e fajoknak tüzetes leírását is adtam. Újabban BIRÓ LAJOS kerületi phylloxera-felügyelő úr Szilágymegye Pele községéből, lehullott falevelek alatt gyűjtött több Thysanurával együtt egy új Heterognátha, nevezetesen pedig a *Trachypauropus*-genusba tartozó fajt bocsátott rendelkezésemre, melyet, mint az ugyanazon üvegben levő Thysanurákról következtetem, szintén lehullott falevelek alatt talált, sajnos azonban, hogy csupán egyetlen példányban.

Ez érdekes faj leírása a következő.

TRACHYPAUROPUS MARGARITACEUS *n. sp.*

Elongatus, semicylindricus paulo nitidulus, nudus, segmentis setis duabus longissimis, ad latera positis præditis, supra dilute fusco-testaceus, antennis fuscis, scutis ventralibus pedibusque griseo-albidis; capite triangulari, acuminato et scuto dorsali primo obtecto; oculis nullis; articulis antennarum cyathiformibus setis clavatis nonnullis vestitis; articulis antennarum accessoriis externis tentaculis duabus et inter hæc præterea organo sensitivo globifero instructis, tentaculis omnibus transversim striatis; corpore supra tuberculis parvis, numerosissimis, rotundatis, præterea punctis dense prædita; lateribus scutorum dorsalium tuberculis scabrosis et hisce setis retrorsum vergentibus vestitis; scuto dorsali primo triangulari angulis rotundatis; scuti dorsalibus 2—4 quadratis, latioribus quam longioribus, angulis posticis rectis, anticis rotundatis; scuto dorsali secundo lateribus

* Dr. Tömösváry Ö. A hazánkban előforduló Heterognathák. (Magy. Tud. Akadémia, Matematikai és Természettudományi Közlemények. XVIII. köt. 12. szám. 351. lap.)

rectis, 3—4 lateribus paulo rotundatis; lateribus scuti dorsalis quinti sinuatis: scuto dorsali sexto postice latiore, ceteris multo minore, angulis posticis rectis, septimo præcedente minore, margine postico leviter sinuato, prope anum pilis tribus longis terminalibus instructo; pedum paribus novem, pedibus 6—7-articulatis, (tarsis 2—3 articulatis) apice ungui unico sat robusto armatis. Habitu specierum parvularum generis *Glomeridis*.

Longitudo corporis: 0·9 mill.;
latitudo corporis 0·3 mill.

In Hungaria orientali (Pele, com. Szilágy) specimen unicum legit Dom. Ludovicus Biró.

Explicatio figurarum.

- Fig. 1.* *Trachypauropus margaritaceus* n.
sp. prona. 65/1.
Fig. 2. Antenna dextra, præter articulos
duos ultimos omisa. 380/1.
Fig. 3. Tuberculum scabrosum singulum,
cum seta retrorsum vergente. 450/1.

